

ДО
Г-ЖА МАРИЯ ФИЛИПОВА
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯТА ЗА ЗАЩИТА НА ПОТРЕБИТЕЛИТЕ

Отворено писмо

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ФИЛИПОВА,

Във връзка с разпространените чрез Българската телеграфна агенция и други медии Ваши изявления, Националният статистически институт (НСИ) счита за необходимо да направи следните уточнения, предвид установени фактологически неточности.

На първо място, Комисията за защита на потребителите (КЗП) не очаква одобрение от НСИ, за да публикува ежедневно индивидуални продажни цени на стоки. На 11 август 2025 г. е изпратено до Вас официално писмо, съдържащо методологични бележки и коментари по първия вариант на проект на Списък на стоки от състава на голямата потребителска кошница. Съгласно чл. 55б, ал. 1 от Закона за въвеждане на еврото в Република България (ЗВЕРБ), цените на тези стоки следва да бъдат публикувани от търговците на интернет страниците им и предоставяни на КЗП за включване в интернет портала по чл. 55б, ал. 4. До настоящия момент не е постъпила информация дали посочените бележки и коментари са взети предвид.

От края на 2024 г. до настоящия момент НСИ последователно е заявявал готовност да оказва експертно съдействие, консултации и методологична подкрепа в рамките на своите правомощия. Такава подкрепа е предоставяна по време на работни срещи и обсъждания, проведени в НСИ, Министерството на икономиката и индустрията, Министерството на финансите и Министерския съвет.

В Закона за въвеждане на еврото в Република България, включително в последните изменения, обнародвани в Държавен вестник, бр. 65 от 8 август 2025 г., не е предвидено задължение за НСИ да издава одобрения, заповеди или указания. Съгласно чл. 55б, ал. 7 от закона, отговорността за тези действия е изцяло на КЗП. Единственото задължение на НСИ, регламентирано в чл. 54, ал. 1 от ЗВЕРБ, се изпълнява в цялост.

НСИ многократно е препоръчвал на КЗП да бъде използван състава на потребителската кошница, който е предоставян официално, обсъждан на редица експертни заседания и е публично достъпен на интернет страницата на Института. Решението дали да бъде използван пълният състав на кошницата или да бъдат подбрани отделни групи и категории стоки е в компетенциите на КЗП.

В първоначалния вариант на Националния план за въвеждане на еврото в Република България НСИ не е определен като основен изпълнител на мониторинга на цените. В документа (стр. 66) е посочено, че компетентните органи ще наблюдават движението на потребителските цени и ще информират обществеността за резултатите:

„Мониторинг на цените

Цялостното и редовно информирание на гражданите за движението на цените ще бъде важен елемент от мерките за защита на потребителите.

Компетентните органи ще наблюдават непрекъснато движението на потребителските цени, за което редовно ще информират обществеността. В допълнение към информацията за инфлацията като съвкупна мярка за движението на цените, ще бъдат публикувани данни за движението на цените на ключови категории стоки и услуги. Ако българските граждани са редовно информирани за движението на цените, е по-малко вероятно в тях да се създаде погрешно разбиране за значително увеличение на ценовото ниво и спад на жизнения им стандарт в резултат на въвеждането на еврото. Резултатите от мониторинга на цените ще бъдат редовно представяни на обществеността, като по този начин ще се намали недоверието и страхът на гражданите, че цените ще се увеличат по непрозрачен начин.“

Към настоящия момент НСИ изпълнява основната си функция – събиране, обработване и разпространение на официалната статистическа информация за индексите на потребителските цени и инфлацията. Институтът не разполага с правно основание да публикува или поддържа интернет платформа с конкретни продажни цени на стоки. Отговорността за това е изцяло на КЗП.

Следва да се отбележи, че НСИ не е изразявал неодобрение относно указанията към търговците.

Бележките, изпратени по първия вариант на проектосписъка, се отнасят единствено до стандартизирането на мерните единици, уеднаквяването на количествата, както и до по-ясното дефиниране и допълване на отделни стоки.

НСИ няма законови задължения и правомощия да одобрява стоките, които търговците и КЗП следва да публикуват на интернет страниците си. В рамките на добрата институционална практика Институтът е оказвал консултативна подкрепа и е представил своето становище, включително и последното – преди една седмица. Решението по въпроса е изцяло в правомощията на КЗП.

В духа на колегиалност и междуинституционално сътрудничество НСИ още веднъж препоръчва на КЗП да се придържа към състава на потребителската кошница, като окончателният избор и отговорност остават в правомощията на Комисията.

С уважение:

заличен на основание
чл.59, ал.1 от ЗЗЛД

Проф. д-р Михаил Кончев
За председател на НСИ

Е.т. Заковар № РД-05-529/12.08.2025г.

